

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. (8 5) 236 2444, faksas (8 5) 236 2626

El. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

- - - Nr.

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. 1393 „Dėl Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 26 d. nutarimo Nr. 639 „Dėl Socialinių garantijų deleguotiems asmenims dydžių aprašo ir Socialinių garantijų deleguotiems asmenims taikymo ir delegavimo išlaidų padengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimo Nr. 31 „Dėl Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 3) (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimų projektai parengti siekiant įgyvendinti 2022 m. gegužės 24 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtus ir 2022 m. rugsėjo 1 d. įsigaliosiančius Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1119 (toliau – Diplomatinės tarnybos įstatymo pakeitimas) ir jo lydimuosius Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 1, 2, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymą Nr. XIV-1121 bei Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 37⁵ straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1124.

Nutarimo projektu Nr. 1 tvirtinamame Socialinių ir kitų garantijų, susijusių su darbu Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir specialiosiose misijose, dydžių apraše nustatomi socialinių ir kitų garantijų (su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacija, vaikų (įvaikių) ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo, mokymosi išlaidos, sveikatos draudimo ir sveikatos priežiūros išlaidos, aprūpinimas gyvenamosiomis patalpomis, persikeliant gabenamo turto (asmeninio krovinio) limitai ir vienkartinė įsikūrimo išmoka), taikomų į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes, konsulines įstaigas ir specialiąsias misijas (toliau kartu – atstovybė) paskirtiems diplomatomis ir jų šeimos nariams, taip pat valstybės tarnautojams, žvalgybos pareigūnams, Lietuvos Respublikos specialiesiems atašė ir jų pavaduotojams, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ar atitinkamų jų tarnybą reglamentuojančių statutų ar įstatymų nustatyta tvarka perkeltiems, priimtiems ar paskirtiems į pareigas atstovybėse (toliau kartu

– kiti valstybės tarnautojai), ir jų šeimos nariams, atstovybių darbuotojams, nurodytiems Diplomatinės tarnybos įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje (toliau – darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis), dydžiai. Be to, patvirtinami gyvenimo lygio vietos koeficientai (bazinis ir motyvacinis koeficientai) ir gyvenamųjų patalpų nuomos lygio vietos koeficientai.

2021 m. kovo 16 d. užsienio reikalų ministro įsakymu buvo sudaryta darbo grupė, kuriai pavesta įvertinti nustatytus gyvenimo lygio vietos, gyvenamųjų patalpų nuomos lygio vietos koeficientus, sveikatos draudimo metų išlaidų ribas ir pateikti siūlymus dėl jų keitimo. Pagrindinis darbo grupės tikslas buvo parengti koeficientų skaičiavimo/nustatymo metodologiją. Kad būtų užtikrintas duomenų teikimas iš vieno šaltinio, duomenų patikimumas, koeficientų peržiūros tęstinumas ir mažiausias rizikos faktorius, Darbo grupė atliko duomenų įsigijimo viešąjį pirkimą. Nustatant koeficientų dydžius, atitinkamas išlaidų normas (ribas) vadovaujamosi oficialiai pateikiamais pasirinkto tiekėjo (AIRINC) duomenimis.

1. Su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacija:

Šiuo metu taikomas modelis:

Su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacija = kompensacijos koeficientas pagal pareigybę (DTI) × pareiginės algos bazinis dydis × gyvenimo lygio vietos koeficientas (bazinis + papildomas (motyvacijos))

Su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientai pirmą kartą buvo nustatyti 1998 m. gruodžio 29 d. Diplomatinės tarnybos įstatymu. Šiuo metu koeficientai nėra proporcingi tapačių pareigybių pareiginės algos koeficientams dėl netolygiai nuo 1999 m. pasikeitusių pareiginės algos koeficientų atskiroms pareigybėms. Pareiginės algos koeficientų dydžiai kito visą 1999-2021 m. laikotarpį, o su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijų koeficientai dėl pasikeitusio atlyginimo nebuvo indeksuojami. Pareiginė alga daugiausiai kilo žemiausio lygio pareigybėms, tuo tarpu vidurinės grandies pareiginės algos dydis kito nežymiai.

Atlikus analizes, pastebėta, kad aukščiausiųjų pareigybių su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijų koeficiento ir pareiginės algos koeficiento santykis reikšmingai viršija žemiausiųjų pareigybių, todėl siekiama nustatyti proporcingus su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijų koeficientus, kurie vienodu santykiu koreliuotų su pareiginės algos koeficientų intervalais.

Siekiant, kad su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijų dydžiai nebūtų mažinami nei vienai pareigybei, bei atsižvelgdami į institucijų pastabas, pateiktas per diskusiją Nutarimo projekto Nr. 1 klausimais, įvykusią Užsienio reikalų ministerijoje š. m. birželio 15 d., siūloma taikyti kompensacijai už darbą užsienyje apskaičiuoti diplomatus ar kitam valstybės tarnautojui nustatytą pareiginės algos koeficientų intervalų vidurkio 75 procentų dalį dauginant iš pareiginės algos bazinio dydžio ir gyvenimo lygio vietos koeficiento (bazinio ir motyvacinio, jeigu toks nustatytas), nurodyto Aprašo 1 priede.

Esminiai šio modelio privalumai:

- geresnės sąlygos darbuotojams (šiuo metu daugumos darbuotojų pareiginės algos koeficientai yra žemesni už numatytą pareiginės algos koeficientų intervalų vidurkį), kompensacijų koeficientai didėja visoms pareigybėms;
- visų pareigybių grupių pareiginės algos koeficientų intervalų vidurkių ir kompensacijos santykis vienodas;
- kompensacijų koeficientai labiausiai padidėja žemesnių pareigybių diplomatus;
- gaunamos kompensacijos dydis būtų labiau susietas su užimamomis pareigomis;
- biudžeto planavimui patogiau alternatyva: lengviau prognozuoti lėšų poreikį, kadangi naudojami atitinkamuose įstatymuose nustatytų intervalų vidurkliai.

Su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientas diplomatams bei kitiems valstybės tarnautojams būtų apskaičiuojamas pagal šią formulę:

Su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientas = pareiginės algos koeficiento vidurkis $\times 0,75 \times$ gyvenimo lygio vietos koeficientas (bazinis + motyvacinis)

2. Vaikų (įvaikių) ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo, mokymosi išlaidos:

Pagal dabartinį reglamentavimą, ikimokyklinio ugdymo išlaidos kompensuojamos 100 proc. iki 3 000 eurų per metus ir 45 proc. – viršijančios 3 000 eurų sumą, o mokymosi išlaidų kompensacija – 100 proc. iki 8 000 eurų per mokslo metus ir 80 proc. – viršijančios 8 000 eurų sumą.

Vyriausybės nutarimo pakeitimas dėl kompensuojamųjų ugdymo išlaidų dydžių ir ribų nustatymo nebuvo pakankamai efektyvus. Planuoto didesnio lėšų taupymo nesulaukta, nes darbuotojai daugeliu atveju neturėjo galimybės pasirinkti pigesnių mokyklų, todėl išlaidų našta jiems tik padidėjo ir tapo vienu iš svarbesnių aspektų, mažinančių rotacijų patrauklumą.

Šiuo metu yra 63 diplomatinės atstovybės, iš jų 8 įsikūrusios šalyse, kuriose valstybinė kalba yra anglų, o 10 – šalyse, kuriose valstybinė kalba yra prancūzų. Atlikus analizę paaiškėjo, kad trečdalis darbuotojų negalėjo rinktis tinkamos mokyklos dėl rezidavimo šalyje esamo minimalaus tinkamų ugdymo įstaigų skaičiaus ar dėl per mažos kompensacijos (kartais ir dėl abiejų priežasčių). Dėl to prastėjo vaikų ugdymo kokybė, atsirado (arba išaiškėjo) socialinių ir saugumo aspektų – valstybiniai vaikų darželiai nebuvo tinkami dėl politinių ir kitų svarbių priežasčių (propagandos ir pan.) arba dėl užsienio kalbos sudėtingumo ar nepopuliarumo (Japonija, Kinija, Pietų Korėja, Izraelis ir pan.). Išryškėjo dideli ugdymo išlaidų ir kainų skirtumai tarp Briuselio ir kitų Europos bei Rytų valstybių miestų (Briuselio europinėje mokykloje mokslas pigiausias, todėl išlaidos darbuotojams kompensuojamos 100 proc.). Žemesnių pareigų diplomatams ar valstybės tarnautojams mokamų kompensacijų vaikams išlaikyti dažnai neužtenka apmokėti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir mokyklinio ugdymo išlaidų rezidavimo šalyje, tai lemia ir padidėję gyvenimo kaštai dėl darbo diplomatinėje atstovybėje. Visa tai dar padidino socialinę atskirtį sistemos viduje ir darbuotojų nepasitenkinimą, kai kurios šalys tapo dar labiau nepatrauklios rotuoti jauniems, turintiems vaikų diplomatams.

Atsižvelgiant į tai, siūloma nustatyti tokius dydžius:

- 100 proc. ikimokyklinio ugdymo išlaidų iki 3 000 eurų per metus ir 70 proc. viršijančių 3 000 eurų sumą;
- 100 proc. priešmokyklinio ugdymo ir mokymosi išlaidų iki 8 000 eurų per mokslo metus ir 90 proc. viršijančių 8 000 eurų sumą.

3. Sveikatos draudimo ir sveikatos priežiūros metų išlaidų normos:

Šiuo metu sveikatos draudimo išlaidų riba pagal taikomas sveikatos draudimo normas diplomatus arba kitam valstybės tarnautojui ir jo šeimos nariams apskaičiuojama pagal amžių. Sutuoktinio iki 60 m. sveikatos draudimo norma yra prilyginta vaiko normai ir sudaro 2 320 eurų per metus.

Siūloma šiuo metu darbuotojo sutuoktiniui ir pilnamečiam vaikui nustatytą ir taikomą sveikatos draudimo normą pakeisti, prilyginant ją darbuotojo normai, nes draudimo bendrovės sveikatos draudimo įkainį pilnamečiams šeimos nariams (darbuotojo sutuoktiniams ar vaikams, sulaukusiems 18 metų amžiaus) taiko tokio pat dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip darbuotojui, o šeimos nariams ir išlaikytiniams iki 18 metų norma nėra keičiama.

Atkreiptinas dėmesys, kad Užsienio reikalų ministro įsakymu jau daug metų kas ketvirtį buvo didinami sveikatos draudimo metiniai ribų dydžiai atskirose šalyse, pavyzdžiui, JAV,

Izraelyje, Japonijoje, Šveicarijoje, Švedijoje ir kt. Siūlomi Nutarimo projektų pakeitimai dėl gyvenimo lygio vietos koeficientų leistų išvengti šių normų didinimo kas ketvirtį. Vis dėlto išskirtinis atvejis – JAV, nes net ir padidinus gyvenimo lygio vietos koeficientą JAV draudimo bendrovių siūlomi sveikatos paslaugų paketai ir išlaidos darbuotojui yra daug didesnės. Sveikatos draudimo išlaidų norma JAV esančių diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų darbuotojams šiuo metu užsienio reikalų ministro įsakymu yra padidinta 30 proc. Pabrėžtina, kad atskiro sveikatos draudimo koeficiento nėra. Nustatant sveikatos draudimo normas yra taikomas gyvenimo lygio vietos koeficientas. Dėl to šiai šaliai nuspręsta siūlyti nustatyti atskirus ribų dydžius. Be to, pabrėžtina, kad JAV sveikatos draudimo bendrovės taiko kitokią nei kitose šalyse įkainių sistemą, t. y. sveikatos draudimo paslaugų paketai ir išlaidos nustatomos darbuotojui, darbuotojui ir sutuoktiniui, darbuotojui ir jo vaikui (-ams) bei šeimai (darbuotojui, sutuoktiniui ir vaikui (-ams)).

Analizuojant The Peterson Center on Healthcare and KFF (Kaiser Family Foundation) duomenų bazėje pateikiamus nacionalinių sveikatos išlaidų JAV duomenis, matyti ryškus skirtumas tarp JAV ir Europos ar Azijos medicinos paslaugų įkainių. Medicinos paslaugos JAV yra gerokai brangesnės nei kitose šalyse. Remiantis minėtąja duomenų baze galima palyginti: kitų šalių sveikatos paslaugų išlaidų vidurkis vienam gyventojui 2019 m. siekė 5 697 USD per metus, o JAV šis dydis vidutiniškai sudarė 10 966 USD per metus, t. y. beveik dvigubai daugiau nei lyginamų šalių sveikatos paslaugų išlaidų, tenkančių vienam gyventojui, vidurkis. Atitinkamai 2020 m. kitų šalių sveikatos paslaugų išlaidų vidurkis vienam gyventojui sudarė 5 736 USD per metus, o JAV – 11 945 USD, t. y. JAV išlaidos sveikatos paslaugoms daugiau nei dvigubai didesnės už kitų lyginamų šalių išlaidų vidurkį.

Dėl JAV esančių gerokai didesnių medicinos paslaugų kainų draudimo bendrovių, dalyvaujančių Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių JAV organizuojamuose sveikatos draudimo paslaugų viešuosiuose pirkimuose, pasiūlymai ir pateikiami įkainiai yra taip pat daug didesni nei bendrovių, draudžiančių kitose šalyse reziduojančius Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse dirbančius darbuotojus ir jų šeimos narius.

2020–2021 m. ir 2021–2022 m. JAV esančių sveikatą draudžiančių bendrovių viešajame konkurse, organizuotame Lietuvos Respublikos ambasados JAV, pasiūlyti įkainiai metams buvo: darbuotojui nuo 7 982 USD iki 9 370 USD, darbuotojui su sutuoktiniu – nuo 11 159 USD iki 12 255 USD, darbuotojui ir vaikui (-ams) – 12 031 USD iki 13 119 USD, darbuotojui su šeima – nuo 16 577 USD iki 18 811 USD. Pabrėžtina, kad JAV sveikatos draudimo bendrovės taiko kitokią įkainių sistemą nei kitose šalyse, t. y. sveikatos draudimo paslaugų paketai ir išlaidos nustatomos darbuotojui, darbuotojui ir sutuoktiniui, darbuotojui ir jo vaikui (-ams) bei šeimai (darbuotojui, sutuoktiniui ir vaikui (-ams)).

Sveikatos paslaugos JAV buvo brangesnės nei kitose šalyse jau daugiau nei 50 metų, nuo 1980 m. JAV sveikatos paslaugų kainų atotrūkis dar labiau išaugo ir dar didėja. Sveikatos paslaugų kainos nuolat didėja visose šalyse. Nemažas kainų šuolis pastaraisiais metais įvyko dėl COVID-19 infekcijos protrūkio.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas priežastis, siūloma tikslinti sveikatos draudimo paslaugų išlaidų normą JAV, nustatant metines normas darbuotojui ir šeimos nariams nuo 18 metų iki 7 000 eurų, o kiekvienam iki 18 metų amžiaus šeimos nariui – iki 3 500 eurų.

4. Išmokų apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis ir komunalinėms, ryšių ir kitoms su gyvenamųjų patalpų išlaikymu susijusioms išlaidoms padengti, suteikiamų gyvenamųjų patalpų nuomos ir rezidencijų nuomos metų išlaidų dydžiai

Šiuo metu yra patvirtintos 7 normos gyvenamosioms patalpoms ir rezidencijoms. Greitai besikeičiančioje NT rinkoje koeficientų nuolatinė peržiūra ir atnaujinimas, gyvenamųjų patalpų

normų peržiūra yra itin svarbus faktorius, siekiant dirbantiems užsienyje diplomatams suteikti ekonomiškai pagrįstą gyvenamųjų patalpų nuomos išmoką. Pabrėžtina, kad šios gyvenamųjų patalpų, išskyrus rezidencijų, normos nesikeitė nuo 1999 m.

Projektu siūloma nustatyti ir taikyti šiuos išmokų apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis ir komunalinėms, ryšių ir kitoms su gyvenamųjų patalpų išlaikymu susijusioms išlaidoms padengti, suteikiamų gyvenamųjų patalpų nuomos metų išlaidų dydžius:

- ambasadoriui ypatingiems pavedimams, generaliniam konsului – 29 000 eurų;
- laikinajam reikalų patikėtiniui, įgaliotajam ministrui, ministrui patarėjui, konsului – konsulinės įstaigos vadovui, specialiajam patarėjui – 22 000 eurų;
- patarėjui, specialiajam atašė, specialiojo patarėjo pavaduotojui, pirmajam sekretoriui, konsului, antrajam sekretoriui, trečiajam sekretoriui, atašė, vicekonsului, specialiojo atašė pavaduotojui, vyriausiajam specialistui ar kitam valstybės tarnautojui – 16 000 eurų;
- darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, – iki 14 500 eurų.

Atsižvelgiant į duomenų gyvenamųjų patalpų nuomos lygio koeficientų nustatymui bazės kriterijus ir pareigybių skirstymą, vadovaujamasi principu, jog tai nėra darbo užmokestis, o būtinoji reikmė išvykus dirbti į užsienį susirasti tinkamą šeimai būstą, ir išmokos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis paskirtis turėtų būti sietina tik su būsto nuomos faktu, o ne pareigomis (karjeros ir pareigybių pokyčiai turi būti susiję su atitinkamu darbo užmokesčiu), todėl siauriamos ir jungiamos pareigybių grupės. Šiuo pasiūlymu siekiama:

- sumažinti disbalansą tarp skirtingų pareigybių darbuotojų ne su gaunamu atlygiu (arba ne su darbu užsienyje) sietinų išmokų pagal einamas pareigas, nuo žemiausias pareigas einančių asmenų iki aukščiausias pareigas einančių asmenų;
- toliau liktų didesnės išmokos aukštesnes pareigas einantiems diplomatams, kuriems pagal jų rangą ar veiklos pobūdį reikalingas brangesnis būstas, priskiriant juos vadovų ar vyresniųjų darbuotojų grupei, o žemesnes pareigas einančių darbuotojų grupes siūlytina sujungti, pernelyg neskirstant jų išmokų apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis dydžių;
- nepabloginti dabar esamų sąlygų aukštesnėms pareigybėms ir, atsižvelgiant į biudžeto galimybes, šiek tiek padidinti normą kitoms grupėms;
- diplomatinio atstovo rezidencijai padidinti metinę normą, atsisakant priedų už šeimos narius, nes diplomatinio vadovo pareigos sietinos su rezidencijos naudojimu reprezentacinėms reikmėms;
- normas apvalinti iki tūkstančių.

Pagal Vienos konvenciją dėl diplomatinio santykių, diplomatinės atstovybės patalpos apibrėžiamos kaip atstovybės tikslams naudojami pastatai arba jų dalys, įskaitant diplomatinės atstovybės vadovo rezidenciją. Atsižvelgiant į tai, kad rezidencijos norma nesiejama su diplomatinio atstovo šeimos narių skaičiumi ir atsisakoma ministro teisės didinti iki 20 proc. nuomos metų išlaidų normą dėl valstybės ar miesto, kuriame yra atstovybė, nekilnojamojo turto nuomos rinkos situacijos, metinę rezidencijos normą siūloma nustatyti 50 000 eurų. Toks reglamentavimas suteiktų diplomatinėms atstovybėms galimybių sudaryti finansiškai valstybei naudingesnes ilgalaikes rezidencijų nuomos sutartis.

5. Persikeliant gabenamo turto (asmeninio krovinio) limitai ir vienkartinė įsikūrimo išmoka

Šiuo metu nustatyti gabenamo turto limitai patikslinami: suvienodinamas sausumos ir (arba) vandens transportu kito paruošto gabenti turto limitas (ne daugiau kaip 2 m³ tūrio) diplomato, kito valstybės tarnautojo šeimos nariams, numatoma papildoma galimybė iki 0,5 m³ tūrio diplomato,

kito valstybės tarnautojo šeimos narių turto (asmeninio krovinio) gabenti oro transportu, jeigu neįmanoma užtikrinti turto pristatymo per tris savaites nuo jo išsiuntimo.

Tokie patys limitai bus taikomi mirusio ar žuvusio diplomato, kito valstybės tarnautojo ir jų šeimos narių turto pargabenimui.

6. Gyvenimo lygio vietos koeficientai ir Gyvenamųjų patalpų nuomos lygio vietos koeficientai

Šiuo metu taikomi Socialinių ir kitų garantijų, susijusių su darbu Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir specialiosiose misijose, suteikimo ir jų taikymo tvarkos aprašo 1 priede nurodyti gyvenimo lygio vietos koeficientai (bazinis ir papildomas (motyvacinis)) neturi aiškios koeficientų atnaujinimo metodologijos, o pavieniai šių koeficientų atnaujinimo atskirais įsakymais atvejai išderina bendrą koeficientų sistemą.

Vietoj statistikų gyvenimo lygio vietos koeficientų siūloma remtis AIRINC siūlomais ir nuolat atnaujinamais gyvenimo vietos lygio ir motyvaciniais koeficientais. AIRINC gyvenimo lygio vietos koeficientas yra atnaujinamas du kartus per metus – atnaujinta informacija apie visas vietas gali būti gaunama kiekvienų metų balandžio ir spalio mėnesiais. AIRINC gyvenimo lygio vietos koeficientas nustatomas kiekvienoje iš vietovių įvertinant transporto, maisto prekių, restoranų, rekreacinių paslaugų, drabužių, komunikacijos, namų dekorą, sveikatos priežiūros paslaugų, namų apyvokos prekių, alkoholio ir tabako, asmeninės pagalbos paslaugų bei asmeninės priežiūros paslaugų kainas. Statinį, pagrįstos apskaičiavimo ir atnaujinimo metodologijos neturintį šiuo metu taikomą papildomą (motyvacinį) koeficientą siūloma keisti atsižvelgiant į nuolat perskaičiuojamą AIRINC motyvacinį koeficientą. Koeficientas perskaičiuojamas remiantis trimis pagrindiniais kriterijais:

- Fizinis nesaugumas:
  - smurtinio nusikalstamumo lygis;
  - vietos gyventojų priešiškus;
  - ligų paplitimas;
  - medicinos paslaugų kokybė ir prieinamumas.
- Diskomfortas:
  - fizinė lokacijos aplinka;
  - geografinė lokacijos izoliacija;
  - kultūrinė ar psichologinė lokacijos izoliacija.
- Nepatogumas:
  - švietimo sistemos kokybė;
  - būsto prieinamumas ir kokybė;
  - bendruomeniškumas ir rekreacinės zonos;
  - prekių ir paslaugų prieinamumas ir kokybė.

AIRINC motyvacinis koeficientas taikomas 33 vietovėms.

Gyvenimo lygio vietos koeficientai ir gyvenamųjų patalpų nuomos lygio vietos koeficientai būtų peržiūrėti kartą per metus ir galėtų būti keičiami, atsižvelgiant į koeficientų pokyčius ir finansines institucijų galimybes.

Siūlymas peržiūrėti gyvenimo lygio vietos ir gyvenamųjų patalpų nuomos lygio vietos koeficientų dydžius kiekvienais metais remiasi ekonominių prognozių pokyčio prielaida. Duomenys tarptautinėse bazėse atnaujinami kelis kartus per metus, minėtieji koeficientai koreguojami, atsižvelgiant į pasaulines ekonomines tendencijas. Tokia koeficientų atnaujinimo praktika taikoma

daugelyje Europos Sąjungos valstybių. Manome, kad tikslinga laikytis tarptautinės praktikos ir vadovautis faktiniais duomenimis paremta aktualia informacija.

Siekiant užtikrinti jau paskirtų ir dirbančių atstovybėse darbuotojų teisėtus lūkesčius, siūloma nustatyti, kad iki nutarimo įsigaliojimo paskirtos su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos nemažinamos; mokėtos išmokos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis ir komunalinėms, ryšių ir kitoms su gyvenamųjų patalpų išlaikymu susijusioms išlaidoms padengti, taikytos sveikatos priežiūros metų išlaidų ribos nemažinamos iki 2023 m. gruodžio 31 d.; taikytos sveikatos draudimo metų išlaidų ribos nemažinamos iki sudarytų sveikatos draudimo paslaugų sutarčių galiojimo pabaigos; taikyta diplomatiniams atstovams suteiktų rezidencijų nuomos metų išlaidų norma nemažinama iki sudarytų rezidencijų nuomos sutarčių galiojimo pabaigos; taikyta atstovybės vardu išnuomotų gyvenamųjų patalpų nuomos metų išlaidų norma nemažinama iki sudarytų gyvenamųjų patalpų nuomos sutarčių galiojimo pabaigos; Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje nurodytiems atstovybių darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, sudarytas iki šio nutarimo įsigaliojimo mokėtas darbo užmokestis ir išmokos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis nemažinami iki darbo sutarčių galiojimo pabaigos.

Nutarimo projektu Nr. 2 tvirtinamu Socialinių garantijų deleguotiems asmenims dydžių aprašo ir Socialinių garantijų deleguotiems asmenims taikymo ir delegavimo išlaidų padengimo tvarkos aprašo pakeitimais nustatoma:

- analogiška su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos deleguotiems asmenims apskaičiavimo formulė, taikoma diplomatams ir kitiems valstybės tarnautojams;
- nauji sveikatos draudimo ir sveikatos priežiūros dydžiai, kurie taikomi diplomatams ir kitiems valstybės tarnautojams);
- nauji išmokos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis dydžiai (į tarptautinės ir Europos Sąjungos institucijos ar užsienio valstybės institucijos padalinio vadovo, taip pat civilinės tarptautinės misijos vadovo ar pavaduotojo pareigybę deleguotiems asmenims – 22 000 eurų per metus; kitiems deleguotiems asmenims, – 16 000 eurų per metus).

Nutarimo projektu Nr. 2 taip pat įtvirtinama kompensacija, skirta padengti su gyvenamųjų patalpų nuomos sutarties sudarymu susijusias išlaidas (privalomų nekilnojamojo turto agentūrų paslaugų, privalomo gyvenamųjų patalpų būklės įvertinimo, privalomos gyvenamųjų patalpų rezervacijos, nuomos sutarties registracijos ir kitos, su gyvenamųjų patalpų nuomos sutarties sudarymu susijusios privalomos išlaidos) bei įtvirtinamas mirusio ar žuvusio deleguoto asmens turto persivežimo į Lietuvos Respubliką išlaidų, mirusio ar žuvusio deleguoto asmens šeimos narių persikėlimo (kelionės, bagažo gabenimo ir turto persivežimo išlaidos) iš užsienio valstybės į Lietuvos Respubliką išlaidų kompensacija arba apmokėjimas.

Nutarimo projektu Nr. 3 nustatomos prokurorų vaikų (įvaikių), nepilnamečių išlaikytinių ikimokyklinių ugdymo išlaidų, priešmokyklinio ugdymo išlaidų, mokymosi išlaidų apmokamų ar kompensuojamų išlaidų dalys, kurios yra analogiškos Nutarimo projekte Nr.1 nustatytiems dydžiams.

Užsienio reikalų ministerijos skaičiavimais, Nutarimo projekto Nr. 1 įgyvendinimui reikės: 2022 m. (nuo rugsėjo 1 d.) 2 105 tūkst. eurų, 2023 m. – 6 315 tūkst. eurų. Papildomų lėšų 2022 m. planuojama gauti iš taupomų asignavimų. Užsienio reikalų ministerijai Nutarimo projekto Nr. 2 įgyvendinimui 2022 m. (nuo rugsėjo 1 d.) reikės 156 790 eurų.

Kitų institucijų preliminariais skaičiavimais papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis Nutarimų projektams įgyvendinti:

Nutarimo Nr. 1 projektui įgyvendinti 2022 m. – 1 345 tūkst. eurų. 2023 m. – 4 478 tūkst. eurų;

Nutarimo Nr. 2 projektui įgyvendinti 2022 m. 156,2 tūkst. eurų, 2023 m. – 458,1 tūkst. eurų.

Nutarimo Nr. 3 projektui įgyvendinti 2022 m. 3,5 tūkst. eurų, 2023 m. – 10,7 tūkst. eurų.

Nutarimų projektais nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Nutarimų projektais nėra iš esmės keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Sprendimų projektų poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Nutarimų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimų projektais nėra apibrėžiama sąvokų, kurios turi būti įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimų projektai buvo pateikti derinti visoms ministerijoms, taip pat Valstybės saugumo departamentui, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai ir Lietuvos bankui. Nutarimų projektai patikslinti, atsižvelgiant į pateiktas pastabas, dėl pastabų į kurias neatsižvelgta pateikiamos derinimo pažymos.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje.

Nutarimo projektus Nr. 1 ir Nr. 3 parengė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Teisės ir tarptautinių sutarčių departamento (direktorius Artūras Žurauskas, tel. (8 5) 236 2533, el. p. arturas.zurauskas@urm.lt) direktoriaus pavaduotoja Jurgita Satkūnienė (tel. (8 5) 236 2419, el. p. jurgita.satkuniene@urm.lt), Finansų departamento (direktorius Rimantas Latakas, tel. (8 5) 236 2501, el. p. rimantas.latakas@urm.lt) vyriausioji patarėja Farida Ivinskienė (tel. (8 5) 236 2940, el. p. farida.ivinskiene@urm.lt). Nutarimo projektą Nr. 2 parengė Personalo vadybos ir delegavimo departamento (direktorius Mindaugas Rukštelė, tel. (8 5) 236 2600, el. p. mindaugas.rukstele@urm.lt) vyresnioji patarėja Nelė Jokubauskaitė (tel. (8 5) 236 2436, el. p. nele.jokubauskaite@urm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. 1393 „Dėl Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektas, 13 lapų.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 26 d. nutarimo Nr. 639 „Dėl Socialinių garantijų deleguotiems asmenims dydžių aprašo ir Socialinių garantijų deleguotiems asmenims taikymo ir delegavimo išlaidų padengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas ir jo lyginamasis variantas, 11 lapų.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimo Nr. 31 „Dėl Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektas ir lyginamasis variantas, 4 lapai.
4. Derinimo pažyma (Nr.1393), 2 lapai.
5. Derinimo pažyma (Nr.639), 3 lapai.
6. Institucijų raštų kopijos, 24 lapai.

Užsienio reikalų ministras

Gabrielius Landsbergis